

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Geert Jansen
Datum
31 maart 2016
Ons kenmerk
Cft 201600100
Pagina
1/3

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlagen

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies op leningsverzoek 2016 Curaçao

Geachte heer Jardim,

Op 16 maart 2016 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) een leningsverzoek van u ontvangen voor een bedrag van ANG 60 miljoen. De lening is ten behoeve van kapitaaluitgaven aan de wegeninfrastructuur, nieuwbouw en renovatie van schoolgebouwen, zonnepanelen ten behoeve van scholen en de aanschaf van software voor het project herstructurering belastingstelsel.

Op grond van artikel 16 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft), reageert het Cft middels deze brief op uw leningsverzoek. Deze brief is tevens in afschrift gestuurd aan de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) en aan het ministerie van Financiën van Nederland. De Landsverordening Algemene Rekenkamer schrijft voor dat tevens de Algemene Rekenkamer van Curaçao op de hoogte wordt gesteld van de voorgenomen lening, die daartoe een register bijhoudt.

Oordeel

De voorgenomen kapitaaluitgaven maken deel uit van de vastgestelde begroting 2016. Deze kapitaaluitgaven voldoen aan de definitie van het System of National Accounts (SNA). De vastgestelde begroting 2016 voldoet aan de normen van artikel 15 van de Rft. Na verstrekking van deze lening vallen de totale rentelasten van de collectieve sector binnen de rentelastnorm. Het Cft kan derhalve instemmen met de lening van ANG 60 miljoen. Het Cft merkt op dat een lening van 60 miljoen naar verwachting overeenkomt met de jaarlijkse uitvoerings- en absorptiecapaciteit van Curaçao. Het Cft gaat er vanuit dat hiermee de financieringslast voor kapitaaluitgaven in het begrotingsjaar 2016 volledig gedekt is. Een leenbedrag van ANG 60 miljoen leidt bij een structurele nominale BBP-groei in de orde van 2,5% tot stabilisatie van de schuldquote op het huidige niveau van rond de 40% BBP.

Hierbij merkt het Cft wel op dat voor de bepaling van de rentelasten nog wordt uitgegaan van de vaststelling van de collectieve sector uit 2013. Daarom herhaalt het Cft het eerdere verzoek om op korte termijn het concept advies van het Centraal Bureau voor de Statistiek ten behoeve van de vaststelling van de collectieve sector 2015 aan ons te doen toekomen.

Toelichting

Het leningsverzoek betreft de navolgend aangegeven onderdelen naar SNA code, de totaal begrote uitgaven en het gevraagd leningsbedrag voor de kapitaaluitgaven:

Kapitaaluitgaven (x ANG mln)	SNA code	Begroting	Lening
Wegeninfrastructuur	AN1122	50,0	40,0
Nieuwbouw en renovatie scholen	AN1121	8,0	8,0
Zonnepanelen t.b.v. scholen	AN1122	6,7	5,0
Software project herstructurering belastingstelsel	AN11731	10,0	7,0
Totaal leningsverzoek			60,0

Uit het leningsverzoek blijkt dat deze voorgenomen kapitaaluitgaven zijn opgenomen op de kapitaaldienst van de vastgestelde begroting 2016, een vereiste uit artikel 16 lid 1 Rft. Op het moment dat de raad van ministers van het land Curaçao voornemens is om een geldlening aan te trekken, beoordeelt het Cft conform artikel 16 lid 4 Rft of het land voldoet aan de normen genoemd in artikel 15 van de Rft. Bij ons advies op de vastgestelde begroting van Curaçao van 15 januari jl. (Cft 201600006) heeft het Cft geoordeeld dat dat het geval is.

Daarnaast beoordeelt het Cft conform artikel 16 lid 5 Rft of het land voldoet aan de afspraken over verbetering van het financieel beheer, voor zover deze betrekking hebben op het aangaan van leningen. Op 5 februari 2013 heeft het Cft u in dit verband bericht over aanvullende afspraken (Cft 201300096), wat heeft geleid tot het protocol lenen d.d. 15 augustus 2014. In lijn met deze afspraken adviseert het Cft binnen twee weken na het melden van een voorgenomen lening. Onderdeel van dit advies houdt in dat het Cft nagaat of de met de lening voorgenomen kapitaaluitgaven voldoen aan de definitie van de SNA. Nu de hier voorgenomen kapitaaluitgaven *non-financial assets* in de zin van de SNA betreft, voldoen deze naar het oordeel van het Cft aan de definitie van kapitaaluitgaven conform de Rft.

Inclusief de verwachte rentelasten die gepaard gaan met de voorgenomen lening, blijven de totale rentelasten van de collectieve sector ruim onder de rentelastnorm. Hierbij merkt het Cft wel op dat voor de bepaling van de rentelasten nog wordt uitgegaan van de vaststelling van de collectieve sector uit 2013. De collectieve sector dient elke twee jaar te worden vastgesteld. Vorig jaar heeft het Cft u uitstel verleend tot 1 september 2015 voor het vaststellen van de collectieve sector. Op 23 december 2015 heeft het Cft u schriftelijk verzocht om het advies van het Centraal Bureau voor de Statistiek inzake de vaststelling van de collectieve sector naar ons op te sturen (Cft 201500327). Tot op heden heeft u daar geen gehoor aan gegeven.

Kenmerk
Cft 201600100
Blad
3/3

Het Cft verzoekt u het concept rapport binnen twee weken te versturen, opdat bij leningsverzoeken kan worden getoetst aan een conform de Rft aangewezen collectieve sector.

Met betrekking tot één van bovenstaande kapitaaluitgaven, namelijk de financiering van zonnepanelen t.b.v. scholen, constateert het Cft dat er nog een lening uit 2015 resteert voor het doen van deze kapitaaluitgaven. U heeft aangegeven dat ten aanzien van dit project er reeds een openbare aanbesteding is gehouden en een verplichting is aangegaan in 2015. Deze verplichting zal nog als last in het boekjaar 2015 worden geboekt en verantwoord. Het Cft vertrouwt erop dat deze last in de aankomende uitvoeringsrapportage wordt verantwoord. Het Cft ziet daarnaast graag een verantwoording tegemoet van de uitputting van de eerder opgenomen leningen. Het nu gevraagde leningsverzoek voorziet in een voortzetting van dit project, en een aanvullende kapitaaluitgave in het boekjaar 2016 bovenop het eerder geleende bedrag.

Eerder adviseerde het Cft om een concreet leningsverzoek gedurende de eerste helft van het jaar op te stellen en bij het Cft in te dienen. Het Cft is positief dat aan dit advies gehoor is gegeven. Daarnaast adviseerde het Cft u om vanuit het oogpunt van gezonde overheidsfinanciën op de lange termijn als financieringsinstrument een sinking bond te nemen. Hier is tijdens het afsluiten van de laatste lening (nog) geen rekening mee gehouden. Het Cft herhaalt hierbij het eerdere advies.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft graag bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De (wnd) secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao
De Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten
De Algemene Rekenkamer van Curaçao
Het ministerie van Financiën van Nederland